

Nr 259

Av herr **Svanström m. fl.**, *angående folkhögskolans ställning och uppgifter i det framtida utbildningsväsendet.*

(Lika lydande med motion nr 309 i Andra kammaren)

Den svenska folkhögskolans kommande uppgifter sedan grundskolan genomförts har inte närmare berörts av skolberedningen i dess betänkande.

Detta förhållande har medfört en viss oro i folkhögskolekretsar. Måhända är det därvid alldeles särskilt förslaget om tvååriga frivilliga påbyggnadslinjer i form av fackskolor, som kommit den nuvarande folkhögskolans företrädare att starkt oroas för folkhögskolans framtid. Man fruktar måhända icke helt utan skäl, att tillströmningen av elever till folkhögskolorna skall så starkt minska, att svårigheter att upphålla driften i önskvärd omfattning uppstår.

Sedan många år pågår en debatt om den svenska folkhögskolans målsättning. Detta har bl. a. kommit till uttryck i de senaste årens meningsbrytningar i frågan huruvida folkhögskolan bör återfå sin tidigare frihet att utfärda graderade kunskapsbetyg. Därvid har den iakttagelsen gjorts att somliga anser, att folkhögskolan uteslutande skall vara en bildningsanstalt för vuxen ungdom, medan andra hävdar, att utvecklingen i tiden och kravet från ungdomarna drivit fram en folkhögskola, som utöver det rena bildningsintresset också i viss mån tillgodoser önskemålet om en lämplig utbildning för elever, som söker inträde vid yrkesskolor av olika slag. Hos företrädarna för den senare inriktningen har det ansetts tämligen givet, att många av de nuvarande folkhögskolorna utan större svårighet skulle kunna inordnas i det kommande skolsystemet på det sättet, att de helt eller delvis kunde arrangeras som fackskolor, måhända företrädesvis på den humanistiska och socialekonomiska linjen.

På grund av den utökade och förbättrade utbildningen i grundskolan torde därvid mycket av det elementära kunskapsinhämtande, som numera med nödvändighet upptar en betydande plats i de flesta folkhögskolors kurser, kunna helt eller delvis uteslutas och motsvarande tid användas för andra och mera personlighetsdanande studier.

Sannolikt finns det goda möjligheter att även i framtiden finna användning för den förnämliga skolform som folkhögskolan utgör, men utan tvivel får det anses befogat, att en särskild utredning finge undersöka här omnämnda och alla övriga problem, som hör samman med den svenska folkhögskolans inordnande i det framtida svenska undervisningsväsendet.

Med hänvisning till förestående föreslås,
att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemstäl-
la om en snar och förutsättningslös utredning beträffande
folkhögskolans ställning och uppgifter i det framtida utbild-
ningsväsendet.

Stockholm den 25 januari 1962

Ivan Svanström

Torsten Andersson

Gärda Svenson

Ernst W. Olsson

Thorsten Larsson

Harald Pettersson

Bertil Jonasson